

Császármetszés

Ambrus Zsófia Tünde

Pécsi Tudomány Egyetem Művészeti Kar

Tárgyalkotás, III. évfolyam

Témavezető: Dr. Pápai Livia DLA habil

haute-lisse kárpit. 1 / 4,4, gyapjú, 60 x 80 cm

Kreatív koncepció

A 21. századi nőkép olyan mértékig tolódott el a természetes testarányokról a testtömeg index idealizálása felé, hogy a nők egy jelentős része úgy érzi, hogy a társadalomban és a párkapcsolatban értéktelenebb, ha ennek nem tud megfelelni. Ezért a plasztikai sebészeti ipar műtétek egy jelentős része nem a valóban torzult testrészek helyreállításáról, hanem az előbb említett idealisztikus kép létrehozásáról szól. A plasztikai sebészeti beavatkozások ugyanakkor komoly egészségügyi rizikófaktorokat hordoznak magukban. Minél sokrétűbbek és radikálisabbak ezek a beavatkozások annál inkább torzítják a természetes arányokat és további műtétek sorait indukálják. Ezzel párhuzamosan a társadalmi elvárások egy fokozottan idealisztikus kép felé tolódnak el.

A természetes császár szülések mellett jelentős számban végeznek a hüvelyi szülés sérüléseinek elkerülésére tervezett császár műtéteket. Ennek hatására a nők egy része ellentmondásba kerül, ha anyaságra vállalkozik, mert a szüléssel vagy szülésekkel nyilvánvalóan létrejönnek változások, amelyeket leértékelődésként élnek át. A társadalom nem valódi megértéssel fordul az anyasággal járó változásokhoz, hanem megoldásokat kínál az eredeti állapot – egy idealisztikus kép - helyre állítására.

Ezekkel a grafikáimmal a harmonikus női testen megjelenő hegyszövet ábrázolásával a nő testi és lelki kitettségére próbáltam reflektálni. Az álláspontom egy tényrögzítő kritikai álláspont. A munkámmal szeretném felhívni a figyelmet erre a társadalmi és esztétikai kérdéseket is érintő jelenségre.

Elképzelésemet azokhoz az életmódváltó mozgalmakhoz szeretném csatolni, amelyek egy egészséges életmód egy elfogadható társadalmi berendezkedés és egy ökológikusan fenntartható társadalom megteremtése felé hatnak. Ezek a gondolatok azok, amelyeket a Gödöllői Műhely, a magyar iparművészet bölcsője, mint életmód váltó mozgalmat a 19. századi viktoriánus prűdség és társadalmi romlottság ellenében hozott létre a William Morris-i minta alapján. A Gödöllői Műhely kibontakozását azonban az első világháború elsodorta. A szépség és minőség eszméi olyan intenzitással azóta sem találtak helyet a társadalom humánusan pozitív átalakításának törekvései között.

Munkamenet

A munka kezdetén főként a plasztikai beavatkozások érdekeltek, valamint a hegyszövet, amit egyes esetekben maguk után hagynak. Minél több tervet készítettem, annál világosabbá vált, hogy ami valóban fontos témának bizonyult számomra az a császármetszés problémaköre.

A női méhhez kapcsolódik több szakrális és metafizikai olvasat. Az 1850-es évekig a nő nem hagyta el élve a szülőszobát császármetszést követően. Ennek több oka is volt: az altatást nem ismerték, a szépséget nem tudták gyógyítani. A császár nevet a beavatkozás római császárok misztifikált születéséről kaphatta, bár az etimológia nem ismert. A középkorban a tisztaszülés formájának tartották. A császármetszés közben és azután átélt érzelmek és impulzusok képi megjelenítéséhez a kárpitműfajt megfelelő hordozónak tartom több okból is. A szövőszék hengerei között feszülő láncfonalak rendszere remek párhuzam a szülés és anyaság megfeszített állapotának ábrázolásához. Ahogyan a hónapok telnek a gyermekvárás alatt és egyre nehezebbé válnak, ahogyan a szülés megpróbáltatásai majd a gyermeknevelés lassú sokszor komoly nehézségekkel teli időszaka egyaránt igénybe veszi az anya lelki és fizikai energiáit, a kárpitszövés maratoni műfaja, hasonlóan lelki és fizikai örömmel, izgalmakkal és kérdésekkel teli igénybevétel.

Először egy szelfit készítettem melyből testszilueteket hoztam létre. Ezekből a sziluettekből digitális úton variációkat készítettem. A grafikákat próbáltam tárgyakkal és feliratokkal kiegészíteni. Az elkészült tervekből a horizontális kompozíciót valósítottam meg.

A kárpithoz anilin savas eljárással gyapjúfonalat festettem majd 4,4-es felvetésben dolgoztam. Az elkészült munka 60 x 80 centiméter. A formai megoldáshoz olyan félsoros eljárást alkalmaztam, amely egy bizonyos mértékig a szövött felületen hímzés hatását kelti, öltések jelenlétét imitálja. Ezzel az eszközzel a hason horizontális irányban ejtett vágás összevarrását, az érzékeny területen ejtett öltések fájdalmát és lelki hatását igyekeztem érzékeltetni. A kompozíció elképzelhető jelentősen nagyobb méretben is, de az első változatnál igyekeztem az életnagyságú léptéknél maradni.

test sziluett

